

2ο Δημοτικό Σχολείο Αιγινίου

«Διαμόρφωση αισθητική –λειτουργική ανάπλαση της αυλής του σχολείου, ως χώρου βιωματικής εκπαιδευτικής δραστηριότητας».

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ανδρικόπουλος Αυγουστίνος

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

1. Άνετος και με καλές αρχιτεκτονικές προδιαγραφές για ανάπλαση αύλειος χώρος . Από τότε που λειτούργησε η σχολική μονάδα ήταν εντελώς εγκαταλελειμμένος και αναξιοποίητος.
2. Ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα περιβαλλοντικής – αισθητικής.
3. Ο χώρος της αυλής στηρίζει τη βιωματική μάθηση και ενισχύει τις Δημοκρατικές Παιδαγωγικές Σχέσεις.
4. Είναι χώρος που αντανακλά το ήθος ενός σχολείου που σέβεται και εκτιμά τόσο το περιβάλλον όσο και τον ίδιο το μαθητή .Του επιτρέπει να τον οικειοποιηθεί.
5. Προσφέρεται για απόκτηση δεξιοτήτων που συμβάλλουν και στη διαδικασία ωρίμανσής τους.
6. Ενισχύεται η κοινωνική αλληλεπίδραση των μαθητών και η αλληλεπίδραση του παιδιού με τη φύση έτσι ώστε να καλλιεργηθεί περιβαλλοντική συνείδηση .

Συστήθηκε τετραμελής παιδαγωγική ομάδα από τους Ανδρικόπουλο Αυγουστίνο, Προδρομίδη Παναγιώτη, Μαργαρίτη Λεμονιά και Πατσιούρα Ανδρονίκη, για τυπικούς και μόνο λόγους αφού ουσιαστικά όλοι οι συνάδελφοι είχαν ενεργό συμμετοχή στην υλοποίηση του προγράμματος. Το θέμα αποτελεί πρόταση των μαθητών της Ε΄ τάξης όπως διαμορφώθηκε κατά το πρώτο στάδιο της μεθόδου project που χρησιμοποιήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι που τέθηκαν αρχικά ήταν γνωστικοί, συναισθηματικοί, ψυχοκινητικοί :

- Η γνωριμία με τα φυτά της αυλής (δέντρα και θάμνοι), πώς ζουν, πώς αναπτύσσονται, πότε ανθίζουν και ποιες φροντίδες απαιτούν.
- Γνωριμία με τη διαχρονική κτιριακή εξέλιξη του σχολείου μέσα από το ιστορικό φωτογραφικό του αρχείο.
- Να προσεγγίσουν τα παιδιά τις επιστήμες της αρχιτεκτονικής χώρου και της γεωτεχνικής.
- Να συνεργαστούν με τοπικούς φορείς όπως η τεχνική υπηρεσία του Δήμου και η Δ/ση δασών και να εμπεδωθούν σ' αυτά τεχνικές προσεγγίσεις των δημοσίων υπηρεσιών.
- Να αναπτύξουν την αισθητική τους.
- Να αποκτήσουν συνείδηση οικολογική, ευαισθητοποιημένη στο σχολικό περιβάλλον σε συνεργατικό πνεύμα.
- Να βελτιώσουν την αυτοπεποίθησή τους μέσα από τη διαμορφωτική δράση τους πάνω στα παραδεδομένα.
- Να αναπτύξουν πρωτοβουλία σε πνεύμα ισοτιμίας .
- Να αποκτήσουν χειρονακτικές δεξιότητες, αίσθημα κοινωνικής προσφοράς και καταξίωσης.
- Να ασκήσουν τέλος την κριτική και αυτοκριτική τους ικανότητα σε περιβάλλον έρευνας –δράσης.

Άλλοι στόχοι:

- Η αναβάθμιση του ρόλου της αυλής του σχολείου.

- Η επαφή των παιδιών με τη φύση σε αντιστάθμισμα του χρόνου που περνούν μέσα στο σπίτι.
- Το άνοιγμα του σχολείου στο άμεσο και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Στις **ομάδες εργασίας** συμμετείχαν οι Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεις του σχολείου, με 25 αγόρια και 17 κορίτσια που ανέλαβαν να ασχοληθούν με τα εξής:

Το σχολείο μας άλλοτε μέσα από φωτογραφίες. Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της σχολικής αυλής, χαρτογραφική απεικόνιση σε κλίμακα. Αναζήτηση πληροφοριών σχεδιασμού σχολικών αυλών. Επιλογή των κατάλληλων φυτών για εμπλουτισμό των υπαρχόντων. Καταγραφή της συμπεριφοράς των παιδιών στον αύλειο χώρο κατά τα διαλείμματα. Φωτογράφιση της αυλής πριν τις επεμβάσεις.

Ταυτόχρονα με την εργασία των ομάδων μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε μαθητές και γονείς, οι απαντήσεις των οποίων αποδελτιώθηκαν και κωδικοποιήθηκαν από τους μαθητές και σχηματοποιήθηκαν σε ιστογράμματα στο εργαστήριο υπολογιστών. Παράλληλα η αυλή του σχολείου έγινε αφορμή παραγωγής γραπτού λόγου απ' όλους τους μαθητές του σχολείου. Από την μελέτη των δεδομένων της έρευνας διαπιστώθηκε ότι κυρίαρχη θέση στις προτιμήσεις των μαθητών είχε η διαμόρφωση ημιυπαίθριου καθιστικού για κοινωνική συναναστροφή και ξεκούραση, καθώς και η δημιουργία πρασίνου στο ανατολικό τμήμα της αυλής. Οι προτιμήσεις των γονέων αφορούσαν την αντικατάσταση της αμιάντινης στέγης του προαυλίου του σχολείου και της καγκελωτής περίφραξης, τη βελτίωση των χώρων υγιεινής, τις δένδροφυτεύσεις και την αντικατάσταση του πευκώνα με φιλικότερα προς τους μαθητές είδη δέντρων.

Είναι επίσης σημαντικό ότι όλοι οι γονείς απήντησαν στα ερωτηματολόγια και μάλιστα οι περισσότεροι απ' αυτούς προθυμοποιήθηκαν να βοηθήσουν στις κατασκευές.

Ενδεικτικό του γεγονότος ότι οι μαθητές λειτούργησαν αυτονομημένα από τους δασκάλους τους και συνεργατικά και μάλιστα υπερέβησαν τους αρχικούς στόχους του προγράμματος αποτελεί η υλοποίηση δυο ακόμη δράσεων. Η πρώτη αφορά τη δημιουργία μαθητικού συνεταιρισμού με σκοπό τη λειτουργία σχολικού κυλικείου, με τη συνεργασία των μαθητών της ΣΤ΄ και Ε΄ τάξης και η δεύτερη, την τοποθέτηση ηχομονωτικών διαχωριστικών μεταξύ των αιθουσών της Δ΄, Ε΄, και ΣΤ΄ τάξης σε αντικατάσταση των παλιών χαρτονιών με τη χρηματοδότηση του Δήμου.

Δραστηριότητες των μαθητών κατά τάξη.

Τα παιδιά της **πρώτης τάξης**, δουλεύοντας πάνω στα φύλλα των φυτών της αυλής, τα ονόμασαν και τα ταξινόμησαν διαμορφώνοντας φυτολόγια

Η **δευτέρα τάξη** ασχολήθηκε με τα σχήματα στο χώρο εντοπίζοντας γεωμετρικά σχήματα στην τάξη, ονομάζοντας και σχεδιάζοντάς τα στο πλαίσιο των μαθηματικών. Η **τρίτη τάξη** δίνοντας ταυτότητα σε κάθε περιοχή της αυλής, την ονόμασε ανάλογα με την ατμόσφαιρα , τη θέση και τα χαρακτηριστικά της και παρήγαγε γραπτό λόγο κάνοντας φανταστικές ιστορίες με το «πνεύμα» της περιοχής που βάφτισε.

Η **τετάρτη τάξη** πρότεινε παιχνίδια χαμένα στο χρόνο για κάθε χώρο της αυλής και παρουσίασε εικαστικά τους ξεχασμένους κανόνες τους, ύστερα από συνεντεύξεις με τους γονείς.

Η **πέμπτη τάξη** μέτρησε το εμβαδόν, χαρτογράφησε την υπάρχουσα κατάσταση της αυλής υπό κλίμακα και σχεδίασε τη μελλοντική στον υπολογιστή, συμπεριλαμβάνοντας τις παρεμβάσεις. Στη συνέχεια, ζωγράφησε τον παγκόσμιο χάρτη κάτω από το νέο κίосκι για τις ανάγκες του μαθήματος της Γεωγραφίας.

Η **έκτη τάξη** μελέτησε τη συμπεριφορά των παιδιών στο χώρο κατά τα διαλείμματα, κατέγραψε τις παρατηρήσεις συγκεντρωτικά και σε ιστογράμματα και έκανε εμβαδομέτρηση της αυλής.

Με βάση τον επανασχεδιασμό της αυλής όπως αυτός προέκυψε, διαμορφώθηκαν:

1°. Ένα κίосκι 30 τ.μ. με περιμετρικό πάγκο, ο οποίος παραγγέλθηκε και θα τοποθετηθεί της επόμενες μέρες, κόστους 3000 € με τη χρηματοδότηση του προγράμματος, της σχολικής επιτροπής και του συλλόγου γονέων.

2°. Επιχωμάτωση και σπορά του ανατολικού τμήματος της αυλής με γκαζόν και υποδομή απορροής όμβριων υδάτων για την λειτουργία γηπέδου ποδοσφαίρου (5Χ5) με χρηματοδότηση του δήμου και προσωπική εργασία εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών.

3°. Χορήγηση 70 δενδρυλλίων και θάμνων από τη Δ/ση Δασών Πιερίας και από το δημόσιο φυτώριο Ν. Χαλκηδόνας, κατόπιν αιτήματος του σχολείου τα οποία φυτεύτηκαν και τα περιποιούνται μέχρι και σήμερα μαθητές και εκπαιδευτικοί.

4°. Αντικατάσταση της αμιάντινης στέγης του προαυλίου και

5°. Κατασκευή στεγάστρου στους χώρους υγιεινής για τον περιορισμό της υγρασίας με δαπάνη του δήμου.

Για να είναι εφικτή οποιαδήποτε θετική αλλαγή στο σχολικό υπαίθριο χώρο, είναι σαφώς απαραίτητη προϋπόθεση η εξεύρεση χρηματικών πόρων. Δεν μπορεί όμως να προβάλλεται αυτή πάντα ως δικαιολογία. Υπάρχει ανάγκη μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης όλων μας σε θέματα περιβάλλοντος κατάλληλης εκπαίδευσης και ενημέρωσης ώστε να συνειδητοποιήσουμε, ειδικά εμείς οι εκπαιδευτικοί τις παιδαγωγικές δυνατότητες του υπαίθριου χώρου των σχολείων. Θα μπορέσουμε έτσι, μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικοί να λειτουργήσουμε ως μοχλός κινητοποίησης ώστε με την υποστήριξη των τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων να ξεκινήσει μια προσπάθεια ανάπτυξης του σχολικού περιβάλλοντος, του περιβάλλοντος των παιδιών μας. Είναι βέβαιο ότι οι υλικές παρεμβάσεις αποτελούν τις παράπλευρες ωφέλειες του προγράμματος. Γιατί το ουσιαστικό όφελος για το σχολείο, που έχει προκύψει ήδη, αφορά στο σπάσιμο των στεγανών του, του απομονωτισμού και της αποξένωσης από τον ευρύτερο κοινωνικό ιστό που το περιβάλλει. Όπως επίσης, η ικανότητα που κέρδισαν οι μαθητές μας να διαλύουν τα παραδεδομένα, να δημιουργούν δυνατότητες για μια προσωπική αντιμετώπιση του κάθε θέματος με αυτοπεποίθηση, αυτονομία και σιγουριά. Η επιδιωκόμενη συρρίκνωση του ρόλου μας, του ρόλου του δασκάλου, προϋποθέτει την κριτική επανατοποθέτηση των μαθητών με το βηματισμό του διαχωρισμού, του μετασχηματισμού και της επανενσωμάτωσης.

Κι όπως λέει ο PAULO FREIRE, μόνο αν η απελευθερωτική παιδαγωγική διαδικασία πιάσει ρίζες, τότε και μόνο τότε θα οδηγηθούμε στον εξανθρωπισμό μέσω της μάθησης.

Η Π.Ο. του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αιγινίου

